

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó irodájában (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló ujdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

„Kizárólag saját kezéhez.”

Debreczen, ápril 4.

A titkos rendeletek kibocsátása sérti az alkotmányos érületet. Alkotmányos államban, kivéve a háborus idöket, midön a hadi készülödeket óvatosság szempontjából el kell titkolni, nehogy az ellenség is megtudja azokat, titkos rendeleteknek nincsen helye. A kormány minden tényének nyilvános ellenörzés alatt kell állania; az országgyölés ellenörzése még nem elég, szükséges, hogy a sajtó és a nagy közönség is ellenörizhesse a kormány működését s csakis azon kormány számíthat bizalomra, mely a nyilvános ellenörzéstől nem vonakodik. míg azon kormány, mely titkos rendeleteket intéz alantás közegeihez, ingadozni érzi lábait alatt a talajt, mert hiányzik hatalmának sarkköve: a nemzet bizalma.

A Szapáry-kormány, noha tagjai közt több kiváló férfi van, ugy látszik szintén tudatára ébredt már annak, hogy a közvélemény elfordult tőle. Kossuthnak számízetése, a konzuláris biráskodásról szóló törvényjavaslatnak keresztül erőszakolása s legujabban a vármegyei önkormányzat eltörlésére vonatkozó javaslat felvilágosították a nemzetet a felöl, hogy a Szapáry-kormány sem követi a valódi szabadelvü irányzatot, hanem ellenkezöleg a reakció szolgálatában áll. S mint minden reakciónárius kormány, ő is titkos rendeleteket kezd kibocsátani, hogy hatalmát föntarthassa.

Észrevevén a kormány azon vissza-

tetszést, melyet a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslata még a saját pártjában is kellett, jónak látta satelleseit, a főispánokat mozgósítani. Titkos rendeletet intézett hozzájuk mely rendeletben lelkükre köti, hogy a javaslat ellen irányuló mozgalmakat ellensúlyozzák.

Teljesen hitelesnek kell tartanunk a »Független Ujság«-ban megjelent titkos rendelet szövegét, melyhez a mintát a muszka czár ukázairól vette a belügyminiszter, ki diszmagyar ruhába öltözve daliás alakot mutat, de kormányzata annál nyomoroságosabb. A főispánokhoz intézett rendelet boritékján »Kizárólag saját kezéhez« felirat olvasható, mi a rendelet titkos voltát tanúsítja. Számít a rendelet a főispánok tárgylágosságára és tapintatára (holott éppen ezek az érnnyek hiányoznak leginkább a főispánokból), hogy a »közönség félrevezetésére czélzó törekvéseket« (ezek alatt az önkormányzat fentartására irányuló mozgalmakat és az ellenzéki hírlapok működését értik) a kellő felvilágosítások által ellensúlyozni fogják; komolyan figyelmezteti végül a főispánokat, hogy ha ezen kérdés a törvényhatóság közgyölésén napirendre kerül, hassanak oda, hogy a kormány ezen nagyfontosságú reformmüve a törvényhatóság által támogatassék s esetröl esetre terjesszenek föl jelentést.

Miután a főispánok közt kevesen vannak, kik barátjai az önkormányzatnak, míg a legnagyobb részük éppen a cenzuralizáció híve, teljesen felesleges munka volt a belügyminiszteröl ezen

rendelet kibocsátása. Hiszen a főispánok legnagyobb része e rendelet nélkül is meg tette volna azt, — a mit tölük a kormány vár, sőt már eddig is mindent megtettek arra nézve, hogy a javaslat ellen megindult mozgalmakat csirájukban elfojtsák.

De nem is képzelhető az, hogy a főispánok ne támogattának olyan törvényjavaslatot, mely éppen az ő hatalmi körük kibövitését czélozza. Önmagukat, politikai hivatásukat tagadnák meg, ha az önkormányzat védelmezöi közé állanának s azon körülmény, hogy a kormány mégis jónak látta hozzájuk e rendeletet intézni, csak azt bizonyítja, hogy a törvényjavaslat ellen megindult mozgalom sokkal nagyobb mérvü, sokkal hatalmasabb, semhogy a kormány javaslatának törvényeröre való emelkedését biztosan remélhetné!

El lehetünk tehát rá készülve, hogy a főispánok még nagyobb buzgóságot fognak kifejteni a törvényjavaslat ellenzésének leküzdesére s olyan törvényhatóságokban, hol könnyen puhíthatók az emberek, czéljukat el is érik. Hiszen több helyen, midön az önkormányzat fentartására vonatkozó köriratokat tárgyalták, azon egyszerű fogással sikerült a lelkiismereteket elaltatniok, hogy korán lenne még tiltakozni a törvényjavaslat ellen, mert azt a törvényhatóságok nem ismerik, tehát azt sem tudják, hogy mi ellen akarnak tiltakozni. Most pedig, midön a kormány javaslata teljes egészében ismeretes, nem igen tartatnak közgyölések s a

A DEBEECZEN TÁRCZÁJA.

Visszaemlékezések.

— Egy volt vörössapkástól —
 LX.

A tápió-bicskei csata.

Megvervén Hatvannál a magyarok kegyetlenül Schlieket, Görgei főparancsnok Klapkát és Damjanicsot a Tápió-Bicskénél táborozó Jellasics ellen küldötte.

A dicsö küzdelemre Klapka indult meg, s minden akadály nélkül el is jutott a Tápió vize hidjáig. — Itt egyszerre erős és véres csata fejlődött ki, mindkét részről hatalmas ágyuzással. — Klapka vitéz honvédei egyre hullottak, de nem hátráltak mindaddig, míg egy órai öldöklö birkozás után belátva vezérök, hogy a tulnyomó ellenséggel veszedelem nélkül tovább nem mérközhetik, vissza vonulást parancsolt, a mi egész rendben, egész szabatosan hajtattott végre.

A Tápió hidját, s ezzel a legfontosabb postitöt kénytelen volt tehát az ellenségnek feladni, mely azt egész erejével meg is szállotta.

Meghallva Damjanics a tápió-bicskei erős ágyuzást, sebes léptekkel indult és haladt Tápió-Bicskének Klapka segítségére, és az ő kipróbált hadtestével épen a legjobbkor azon idöben, azon perczen érkezett meg, a mikor maga a fővezér: Görgey is ott termett.

Kiadta a parancsot Damjanicsnak azonnal, hogy azon hidat, mit a magyarok elveszítettek, akár török, akár szakad, el kell foglalni az ellenségtöl.

Jó emberre bizta, tudta jól, hogy kire kell bízni. Mozsósított rögtön a 3-ik és 9-ik zászlóalj, mely eget verö »rajta magyar, előre magyar!« kiáltások között szuronyt szegezve rohamra indult, egyenesen az elvesztett hidnak.

A hidat erősen tartó s magát egész biztosan gyöztésnek hívö ellenség által pokoli fegyver-tüzzel és irgalmatlan kartácsolással fogadtatott. — Egy lépést sem állott meg, mennél jobban tizedelte sorait az öldöklö gölyö, annál vakmeröbben rohant előre, míg a hidat, a kitüzött helyet el nem érte.

Mikor a legelső a hidra lépett s elkiáltotta »eljen a magyar,« megkezdödött az igazi vérontás, az igazi öldöklés. — Ki ezt nem látta, annak még fogalma sem lehet arról, mi történt

itt; leírni meg sem próbálom, mert teljes lehetetlen, elég ha csak annyit mondok, hogy a szuronyok csattogása, a puszka tusávoli verekedés, a »ne hagyj magad« »rajta magyar« kiáltásai, a sebesültek jajveszékései, a halottak hullása kimondhatatlan látványt nyújtottak; végezetre is a hidat vitézül védö, számra nézve sokkal erősebb ellenség, a nálánál kevesebb, de szent ügyéért bátrabban, vakmeröbben harczoló vitéz honvédek által a hidról leszorítottak, annak környékéről s magából a faluból kiüzettett s futásra kényszerítettett, s a magyarok a holtakkal és sebesültekkel tömve volt harczit tärnek uraivá lettek.

E véres, de dicsö küzdelemben Damjanicsé volt mint végrehajtö parancsnoké főéredem, de ő utána az ő parancsait teljesitö Kiss Pálnak, a veressapkások lelkének, a vakmerö Földvárynak, a 3-ik zászlóalj éltojének, és a derék lengyel csapat teremtojének, Visöczkynak is érdemei voltak. — De hát mit mondjak még azokról a veressapkás tüzekekröl? hiszen csoda dolgokat miveltek ezek. — Nem irok rólok semmit egyebet, csak annyit, hogy itt is, de minden csatájokban magok megdicsérték magokat.

törvényhatóságoknak nem áll módjukban tiltakozni.

Arra is el lehetünk készülvé, hogy a főispánok éber figyelemmel fogják kísérni a törvényjavaslat ellenzésére irányuló mozgalmakat s azokról jelentéseiket »esetről esetre megteszik.« A több főispán által hír szerint vezetett fekete könyv megtelik azok neveivel, kik e törvényjavaslatot legnagyobb elszántsággal ellenzik. De e fekete könyvvel szemben ott van a tiszta lelkiismeret, mely azt mondja, hogy hazafiúi kötelességét teljesíti az, ki nem rettenve vissza a hatalmasok fenyegető szempillantásától, minden erejével azon működik, hogy a nemzet számára megtartassanak azon jogok, melyeket a külellenség sem tudott elrabolni tőle!

Titkos rendelet a főispánokhoz.

A felhivatalos lapok egyre kicsinyülőleg irnak arról a mozgalomról, mely országzerte megindult megyei önkormányzatunk megóvása mellett. A kormány azonban másként érez s aggodalommal néz a jövő elé, mely nem annyira törvényjavaslatának sorsát, mint inkább saját állását veszélyeztetheti. Ugy látszik, a kormány szorongása akkor lett teljessé, midőn saját pártjában merészebben nyilvánult a reform iránti ellenszenv s a hű Bihar lázadón állott síkra az önkormányzat védelmére. Erre vall gr. Szapáry belügyminiszternek titkos rendelete is, minthogy ez a rendelet márczius 17-kén kelt, tehát éppen a bihari események izgalmaiban.

A főispánokhoz intézett titkos rendelet a »Független Ujság« közlése szerint így hangzik:

1040. szám. M. kir. belügyminiszter. eln.

Kizárólag saját kezéhez.
Méltóságos ur!

A közigazgatás és az önkorm. rendezéséről a vármegyében szóló törv. jav. betervezésére a választási rendszer híveit előre láthatólag arra fogja indítani, hogy a közigazgatás államosításának elve ellen a törvényhatóságokban mozgalmat indítsanak meg és ezeket a felirásai es kerelmekhez jognak a korm. állaspontjával ellentétes értelmű alkalmazásba vételére hívják fel. Már egy ízben volt alkalmam méltóságoddal közölni, hogy én arra, miszerint a helyes közigazg. rendszer megállapításával az

Midőn Jellasics a Tapió-vízének hidjáról, — melyet katonái, mint fentebb is mondtam, vitézül tartottak, — leszorított s ennek utána nem csak a hadat, de a hidkörül hosszú töltest, s magát Tapió-Biesket is elvesztette, vert hadával Isaszegre ment.

Itt egyesült a Windischgrätz és Schlick hadtesteivel, tehát három egyesített hadtest állott össze, hogy a magyar hadseregnek az utolsó halál-dőfést meg adja.

Mint végződött a döntő harc Isaszegnél, azt már előbbeni közleményemben elmondtam, hogy a magyarok fényes győzelmevel; azt is elmondtam, hogy az isaszegi vereség után (hej veres volt ez is, de nagyon szép am) Gödöllőre, Gödöllőről Vácra, Vácra pedig Nagy-Sarlóra vonult az ellenfél, mindenütt vereséggel.

Nagy-Sarlónál Wohlgenuth generalis parancsnokolt, e veres esatajáról itt csak annyit említek fel, hogy a nagysarlói utcai szuronyesata ritkította pártját.

A nagy-sarlói fényes győzelem után a magyar seregnek egészen más esatai következtek. Eddig a nyílt esatakon mérközött, ezek után az erődítések elfoglalása, bevétele következett, de hát itt is épen ugy helyt állott, itt is épen ugy győzött, miért? Mert szent volt az ügy, a miért harcolt.

Kapros Gábor.

állam léterdekei, a közrend és összes állami viszonyaink gyors fejlődése biztosítottassanak, — kiváló súlyt fektetek. Minélfogva megjegyzem, hogy valamint a már betervezésben ez megtörtént, ugy annak tárgyalása után is egyáltalán nem fogok megtagadni semmiféle oly rendelkezést, mely bármiféle országos szempontok biztosítása szempontjából a törvényes állapotot felül és a javaslat alapelveinek veszélyeztetése nélkül kívánatosnak mutatkozik. Ép ezért számítok M. hazafiságára, tárgyalosságára és tapintatára, hogy a kormányzatára bízott törvényhatóságban a közönség félrevezetésére czélzó törekvéseket a kellő felvilágosítások által ellensúlyozni fogja, és azon esetre, ha ezen kérdés a törv. hat. közgyűlésen napirendre kerül, oda fog hatni, hogy a kormány ezen nagyfontosságú reform műve a törv. hat. által támogatassék. Jelentéseit esetről esetre kikérem.

Fogadja M. tiszt. nyilván.
Bp. 1891. III/17.

Gr. Szapáry s. k.

Leczke a román ifjuságnak.

A román fiatalság nagy politizálása most már nem kelt olyan általános lelkesedést Romániában. Egyes román lapok nyíltan kimondják, hogy a fiatalság inkább tanulmányain járassza az esztét, mint Európához intézett memorandumokon. Legújabbán azt határozták az egyetemi ifjak, hogy a magyarok ellen írt memorandumot saját küldötteik útján fogják terjeszteni a külföldi nagyobb városokban. Kitérő alkalmat ez nemzetközi lumpolásokra s így természetesen vállalkozó akadt elég. Az utazásra azonban pénz kell, ez pedig nincsen. Az ifjuság tehát a közönséghez fordult, hogy adakozzék a »nemzeti« czélra. Erre a felhívásra felel most a »Románia« című lap. Kereken kimondja, hogy az ifjuság ne pumpolja a közönséget és hagyjon fel a sok haszontalan jövessel. Inkább tanuljon valamit e helyett. Több komoly román lap a memorandum ellen is hevesen kikelt; ők maguk kimutatták, hogy sok valótlanosság van az Európához intézett iratban, miáltal csak kompromittáltak a románokat.

BELFÖLD.

Az országgyűlés feloszlataáról szóló hír kezd komolyabb alakot öltetni. A kormány — mint beavatott körökből jelzik — elhatározta, hogy az országgyűlést nyomban feloszlattja, mihelvt a függetlenségi párt a közigazgatási törvényjavaslattal szemben az agyonbeszéléshez folyamodik. Gróf Szapáry Gyula a királynak, még Budán való időzése alkalmával részletes jelentést tett az obstrukció tervéről és felhatalmazást kért, hogy ennek megtörténte esetén, az országgyűlés feloszlata iránt a felség beleegyezését megnyerhesse. A király a felhatalmazást megadta.

Az adóprég jutalma. György Pál segesvári pénzügyigazgató alantas közegéhez körrrendeletet intézett, melyben többek közt kijelenti, hogy a megyei közigazgatás államosítása alkalmával csakis azokat a községi vagy körgyűzőket fogja kinevezésre ajánlani, a kik az adók és illetek, valamint más kincstári tartozások kezelése és behajtása körül érdemeket szereznek.

Főispán-jelölt. Beszterce-Naszódmege főispánjává hír szerint gróf Bethlen Pál fog kineveztetni.

A közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását esütörtökön kezdte meg a képviselőház közigazgatási bizottsága, mely e napon a 10-ik szakaszig haladt. Módosításokat tettek a 4-ik, 8-ik és 9-ik szakaszoknál. A 4. §-nál elhatározták az 1886: XXI. t-czikkre való hivatkozás nélkül a jelenleg létező törvényhatóságok és székhelyek felsorolását, melyet csak törvény változtathat meg. A 8. §-nál elhatározták, hogy a járáások beosztásánál a közigazgatási bizottságon kívül a közgyűlés is meghallgatandó. A 9-dik §-nál elhatározták, hogy a szolgálati pragmatika a lehető rövid idő alatt a képviselőháznak beterveztessék.

Az elkeresztelések ügyében. írja a »M. A.« Romában a tárgyalások a befejezés előtt állanak. Szögyény László, a tárgyalások vezetésére a kormány részéről megbízott miniszter, gyakrabban tanácskozik Galimberti Alajos érsek bécsi nunciussal. Nem lehetetlen a nevezett lap szerint, hogy külön törvényhozási intézkedésekre is szükség leszen, hogy a febr. 26-iki rendelettel felidézett bonyodalmak megoldásra jussanak.

KÜLFÖLD.

A német vámtárgyalások ismét kezdetüket vették. A német megbízottak fontos közléseket tettek, melyek alapján a tárgyalások folytattni fognak. A német kormány összes ajánlatai azonban még nem ismeretesek. — A »Kölnische Zeitung«-nak Berlinből azt jelentik, hogy a német-osztrák-magyar kereskedelmi szerződés tárgyalásai az összes pontok felett nem sokára teljes megegyezésre fognak vezetni és pedig ama tanácskozások alapján, melyek a mult héten kedden és szerdán Bötticher miniszter elnökelete alatt lefolytak.

Orosz úzelmek Romániában. A szófiai merénylettel szemben figyelmet kelt, hogy Mobelev, az orosz titkos rendőrség egyik legfurfangosabb tagja, egy idő óta Romániában tartózkodik. Mobelev a télen Lutzki bolgár mérnök elfogatásában kiváló szerepet játszott s mostani romániai tartózkodása azon gyanut kelti, hogy Belesév meggyilkolásában is az ő keze működött közre. Még Bukarestben is megütközött kelt, hogy a kormány Mobelevet, ki pár hét óta Plojestiben tartózkodik s különben is rovt előéletű, ki nem utasítja.

Az antiszemiták Bécsben egyre hódítanak. A bécsi közsegtanácsosi választásoknál 46 mandátum közül 30 az antiszemiták kezébe jutott.

A szófiai minisztergyilkosság. Szófiából érkező jelentés szerint a bolgár kormány, noha a Belsov miniszter meggyilkolása ügyében megindított vizsgálat pozitív eredményre még nem vezetett, már is több oly bizonyíték birtokába jutott, melyek kétségtelenné teszik, hogy itt egy gondosan előkészített és messzeágazó politikai összeesküvésről van szó, mely Stambulov, Zsivkov és Grekov miniszter meggyilkolását tüzte ki czélul. Az összeesküvés középpontja Konstantinápolyban és Belgradban volt s az ügybe a szófiai oroszbarát pártnak több tagja van beleavatva.

A Trikupisz-kormány vád alá helyezése. A görög képviselőház elé indítványt terjesztettek, hogy a mult évben megbukott Trikupisz-kormány vád alá helyeztesék. Az indítvány már hétfőn napirendre tüzettt s a ház 69 szóval 30 ellen helyt adott az indítványnak, illetve tizenkét tagu bizottságot küldött ki, mely a Trikupisz-kormány egész működését megvizsgálja s az őszi ülészekabban jelentést teygen a háznak.

Városunk szépítése.

Közöltük volt már azon beadványt, melyet a Csokonai-kör szépítési szakosztálya Debreczen utcáinak rendezése s városunk szépítése ügyében a városi közgyűléshez intézett. Érdekesnek tartjuk olvasóinkkal megismertetni azon javaslatot is, melyből e beadvány keletkezett. A Csokonai-kör szépítési szakosztálya ugyanis C s a n a k J ó z s e f és L e n g y e l i m r e urakat bizta megjavaslat-tétellel, mint a kik arról ismeretesek, hogy a közügyek s városunk fejlődése érdekében sokat faradoztak s a Csokonai kör legtevékenyebb tagjai közé tartoznak. Ők szivesen el is készítették a javaslatot, mely egész terjedelmében így hangzik:

Tekintetes szépítészeti szakosztály!

Mult évi december 20-án elő szóval indítvány tétetett az iránt, hogy a mennyiben az utcák rendezése iránti tervjavaslat rövid idő múlva bizottsági tárgyalás alá kerül, a midőn egy rég nélkülözött építési vonal végleges megállapítása alaposan várható: a Csokonai körnek ez iránybani javaslatát nyilvánosságg elé kellene hozni.

Ez indítvány folytán tisztelettel aláírat-
tak a 4-ik számú határozat által írásbeli javaslat-
tételre utasítottunk, minek folytán annak meg-
emléke mellett, hogy az említett határozat-
ban foglalt indítvány nem felel meg az indít-
ványozó által előadottnak, ez ügyre vonat-
kozó véleményünket az alábbiakban vagyunk
szerecsések előterjeszteni.

Az utcák rendezése körül oly sok és
annyira fontos kérdések lennének megoldan-
dók, hogy erre nézve a bizottsági tagoknak a
tervezet minden részleteire nézve teljes tájé-
kozottsággal kellene bírni, mit egyszeri felol-
vasás és betekintés által lehetetlen elérni, és
a tájékozatlanság miatt a város jövő fejlődé-
sére oly nagy fontossággal bíró kérdések meg-
oldásánál igen sok téves intézkedések történ-
hetnek, melyeket később vagy éppen nem, vagy
csupán nagy áldozatok árán lehetne helyre
hozni.

Nézetünk szerint tehát a terv javaslatot
sokszorosítani kellene s pedig oly mennyiségben,
hogy azok nemcsak a bizottsági tagok között
osztatnának ki, hanem eladásra, elárúsításra
is jusson.

Ez idő szerint, míg a tervezetet alaposan
és részletesen nem ismerjük, általánosságban,
midőn városunk lakosságának gyorsabb növe-
kedése, a népesedés nagyobb szaporodása ala-
posan várható, gondoskodni kellene szepitészeti
üzelszerüség, egészség, tüzendőri s a bevá-
sárlásokra nézve időnyerés szempontjából, hogy
létesíttessenek

1. Élelmi piacok,

2. Séta és köztetek,

3. Helyi közúti vasutak minden város-
résztire üzelszerüen beosztva.

Ezen célok elérésére városunk hosszú
utcáit, melyekből jelenleg vagy csak szűk
síkatórok legnagyobb akadálylyal, vagy éppen
nem lehet átjutni, átvágásokkal össze kellene
kötni, az így nyerendő széles új utcák mind
megannyi új építkezésekre szolgálhatnak, köz-
terek, áruló helyek is ez uton létesíthetők.
Ezáltal sok házi kert helyiség válóknó házhom-
lok helyiségé s az így alakult telkek nagy
haszonnal lesznek értékesíthetők.

Egyelőre tehát kimondhatná a városi
bizottsági közgyűlés, hogy a fentebbi szempon-
tok figyelembe vételével elfogadható terv készi-
tésre pályázat nyitattik és az elfogadandó terv
100 arany díjjal jutalmaztatik.

Ha aztán egy elfogadott szabályozási terv
leend, az új építkezések mind azokhoz alkal-
mazkodva hajthatók végre.

Itt önként felmerül a kivihetőség kérdése
és különösen az eszközöndő kisajátításokra
szükségű nagyobb mérvű kiadásoknak hon-
nan leendő fedezhetőse. Erre nézve is bátor-
kodunk javaslatot tenni, nevezetesen indítvá-
nyozzuk egy erős szepitészeti pénztár létesíté-
sét, mely a város nagyobb mérvű hozzájárulása
mellett, esetleg valamely a város által kezelt
alapítványi pénztár odaforrásával is eszköz-
zölthetnének, oly módon, hogy a lakosság maga
szintén hozzájárulna. A nagy kölcsönből a vá-
ros már oly sok közérdekű nagyobb intézmé-
nyeket létesít mindnyájunk szellemi és anyagi
előmenetelére, hogy eljött ideje kimondani, mi-
kép teljesen mindenért a városra támaszkodni
nem lehet, el valahára meg kell barátkozni
azon eszmével, hogy ott, hol e tisztán magyar
városnak a méltán várt és követelt minden
iránybani felvirágztatásáról, saját magunk
anyagi előnyeiről is szó van, meg kell hozni
nekünk magunknak valamely csekély áldozatot,
mely a nálunk sokkal kisebb népességű városok-
kéhoz oly csekély leend, hogy egyáltalában nem
fog arányban állani csupán a telkek és házak
arái emelkedésével járó haszonnal sem.

Véleményünk tehát az, hogy maga a vá-
ros alapítsa meg, mihelyt lehető lesz, a szepi-
tészeti pénztárt 500.000 frt. törlesztésre adandó

betéttel, mi pedig e város lakosai fizésünk
abba mindnyájan állami adónk után pótdóként
évente egy, vagy két száztólit, — továbbá a
vásárlásoknál az ingatlanok, telkek és házak
vétele alkalmával a vetelárnak egy száztólitját.
Ezen szepitészeti pénztárra nehezednének az-
tán a kisajátítások, a köztetek berendezésére
szükséges kiadások, végre a város hetetének
törlesztése, önként értetvén, hogy a rendezések
befejeztével a pótdó kivétele — ha azt más
nemű szükségletek nem igényelnék — beszünt-
tethető leend.

Más részletekbe addig, míg a szabályo-
zási terv el nem készül s velünk is közölve
nem leend, ez uttal természetesen menni nem
lehet, de azt már most is javasoljuk, hogy mi-
után a mai igényeknek megfelelő egyetlen nép-
kertünk sem létezik, indítványozandó lenne,
hogy a jelenlegi igen szép emelkedett tere-
n levő sertés-vasárnak ottan beszüntetésével ott
egy izléses népkert létesíttessék.

Ime tekintetes szakosztály, ezekben vél-
tük röviden jelezni azon irányt, a melyen a
Csokonai-körnek ez idő szerint szavát felemel-
ni kellene. Lehetnek, kik merésznek tartják e
tervet, különösen a mennyiben némi csekély
önmegadózatás is jár vele, de minket azon
meggyőződés vezérel, hogy más városok példá-
ját tekintve és a kor kivánalmait szem előtt
tartva, nem zárkozhatunk el tovább még a
személyes anyagi áldozattól sem, ott, a hol
különbön szép előhaladást tanúsított városunk
előmeneteléről, virágzó állapotba tételéről, nagy
városias jelleggel felruházásáról, a mellett saját
magunk kényelme és anyagi gyarapodásunkról
is van szó.

Az a város, mely szokásos néven az
alföld metropolisa, egészben véve magyar, mely
már is kebelébe zárja az országírű főiskolát,
a gazdasági tanintézetet, földmives iskolát,
fáradozik a kereskedelmi akadémia palotájának
felépítésén, van állandó színháza, zenéje,
lesz a közel jövőben felsőbb leány növeldéje,
főreál iskolája, kir. táblája, nagy szabású kör-
háza, van bank fiókja, nagy, szilárd takaré-
pénztáron kívül számos virágzó pénztérete,
melyben annyi szép és nemes hivatású társn-
latok, egyletek keletkeztek: az a város nem
maradhat külsőleg annyira hátra hogy csak
nagy falnak gonyoltassék, nem maradhat köz-
terek hiányában oly szegény, hogy ha egy na-
gyobb épület elhelyezéséről kellene gondoskodni,
ha kir. táblát, kir. tvszéki palotát, sét a réal
iskolát akarja is elhelyezni, mindig csak a vá-
ros istállóját kénytelen számításba venni. —
Tennünk kell és pedig kellő alkalmas időben,
míg az ut, ne talán egy hibás rendezéssel,
mindezekről teljesen elzárva nem leend.

Szerény indítványunkat azon tiszteletteljes
kérelemmel juttatjuk a tekintetes szakosztály-
hoz, hogy méltóztassék az előadottokat becses
megfontolására méltatni, az eszméket, melyeket
még igen bőven lehetne illusztrálni — beható
tanácskozás alá venni, a szakavatottabbak
találjanak jobbakat, mi csekély erőnkkel min-
den e tereen felmerülő bármely nevezet, ha
az a kitűzött cél elérésére vezethet, legszive-
sebben csatlakozunk.

Mely tisztelettel maradván

Debreczen január 26, 1891.

a tekintetes szakosztálynak

alázatos szolgálai:

Csanak József.

Lengyel Imre.

A Zichy ünnepélyt rendező bi- zottság és a dalárda.

(Beküldött.)

A Zichy-banquetten igen számosan
jelentek meg a társadalom minden köreiből, a
nagy művész barátai és tisztelői, úgy hogy

bátran el lehet mondani, miszerint ilyen sike-
rült összejövetel alig volt még városunkban; a
hadserg, a főuri osztály, a tisztviselői kar és
— a mit legelőször kellett volna említenem —
a szépnem képviselve volt itt, olyan impozáns
számban, a melyet alig látott még a Bika-
diszterme.

Csak egy dolog tűnt szemébe sokaknak.
Magának a jubiláló grófnak is. Az nevezetesen,
hogy a dalárda nem volt jelen, mely
pedig hatalmasan közreműködött az ünnepély
fenyének emelésénél.

Utána jártam, kérdezősködtem s megval-
lom, az eredmény nagyon meglepett.

A dolog következőleg történt. Mikor az
ünnepélyt rendező nagy bizottság arról tanács-
kozott, hogy a közreműködők közül kiknek
adjon a banquettre tisztelet jegyet, a delibera-
tum az lett, hogy csak a nőknek fog adni, és
pedig mindenkinek kettőt, hogy egy kísérője
— anyja, vagy más hozzátartozója — is vele
mehessen. Hanem a dalárdát leszavazták, mi-
ből azt lehet következtetni, hogy nem látták
szükségét annak, hogy ott megjelenjék.

Nagyon különös dolog ez a mellőzése a
a dalárdának akkor, midőn más oldalról min-
den alkalommal szeretik igénybe venni annak
közreműködését.

Hiszen városunkban már nem is lehet
ünnepélyt képzelni dalárda nélkül, s a jelen
esetben is az ünnepélynek ilyen alakban ke-
resztül vitelét egyenesen a dalárda tette lehe-
tővé. Két heti folytonos munka, fárasztó tanu-
lás, naponta két-három órán keresztül, még a
vasárnapokat és ünnepeket sem véve ki, nem
lankasztotta daláraink buzgalmát, saját ügye-
iknek elhanyagolásával is azon voltak, hogy
Debreczennek egygyel több dicsőséget szerez-
zenek, de az ünnepélyt rendező bizottság ga-
vallériája nem terjedt odáig, hogy méltánylását,
elismerését — melyet az összes többi műkö-
dőkkel szemben tanúsított, a dalárdára is ki-
terjesztette volna.

Ha a tisztelet jegyek adogatása egyálta-
lában nem történik, senkinek sem jutott volna
eszébe a dalárok közül azt követelni, de mikor
mindenki kap, csak egyedül a dalárda mellőz-
tetik, ugyan mi másnak kellene ezt betudni,
mint azon szerep kicsinyítésének, melyet a
dalárda ezen ünnepélyek alkalmával játszott?

Azt is hallottam, hogy a dalárda kebe-
lében mozgalom indult meg egy olyan határo-
zat hozatalára, hogy ezentul a dalegylet csak
olyan ünnepélyeknél vegyen részt, a melyet
maga rendez, minden más ilyentől pedig telje-
sen visszavonul, nem akarván többé kitenni
maga az ilyen szükkeblü mellőztetéseknek.

Volt ugyan ezen estélyen néhány tagja a
dalárdának, azonban ezek szokott jelvényeiket
azért nem viselték, mert ők, mint a kik az
ünnepek alatt a róm. kath. isteni tiszteleteken
közreműködtek, ez alkalommal a prépost ur
vendégei voltak.

Bizony szerintem ez estély keretébe bele-
fért volna egy gyönyörű dal, melynek elének-
lésével talán még eltudták volna feledtetni a
felszolgáltatót ételek és italok ehetetlen és
ihatatlan voltát is.

Ezt a nagy hiányt találtam a banquet-
nek, s ezt találta maga a jubiláns is, midőn
az ő kedves dalárdája után kérdezősködött.

Dalbarát.

Felhívás előfizetésre.

Az első évnegyed lejárván, szíves bizalommal felkérjük t. előfizetőinket az **előfizetések megújítására.**

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre . . .	10 frt. —	kr.
Fél évre . . .	5 " —	"
Negyedévre . . .	2 " 50	"
Egy óra . . .	1 " —	"

A »**Debreczen**« mint a debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye, ez után is buzgón fogja szolgálni a függetlenségi eszméket s midőn az olvasó közönség további szíves pártfogását kérjük, igérjük, hogy lapunk szellemi részére még több gondot fordítunk, a csinos kiállításról pedig a »**Debreczen**« részvénytársaság nyomdájá gondoskodik.

Az előfizetési pénzeket kérjük **Szinay Gyula** főszerkesztő kiadóhoz (kis-csapó-utca 383. sz.) intézni, hol hirdetések is fölvetelnek.

A »Debreczen« szerkesztősége és kiadóhivatala.

Ujdonságok.

* **A Zichy-Album**-ról már megemlékeztünk ma egy heti számunkban. Most, hogy a tartalma és kiállítása szerint egyaránt díszes könyv előttünk fekszik, constathatjuk, hogy az minden tekintetben méltó részletként illeszkedik bele a városunkban közelebb lefolyt nagy jelentőségű irodalmi és művészi ünnep programjába, annak kétségtelenül maradandó becsű emléket fogja kepezni. Helybeli és országos nevű írók apróbb és hosszabb dolgozatai vállalkoznak az érdekesen összeállított albumban s az ünnepelt nagy művész és költő érdemeinek szentelt közleményeken kívül oly mindenkit érdeklő részleteket tudunk meg a nemes gróf életéből, a melyek a közvetlenség vonzó erejével előadva, a tárgy és az alak által egyaránt lekötik figyelmünket. — Ezek között első sorban hat reánk magának gr. Zichy Gezának elbeszélése arról, hogy miképen vesztette el jobb karját. Komócsy József, Várady Antal, gr. Zichy Géza, Szabolcska Mihály, Ábrányi Emil, K. Tóth Kálmán költeményein kívül, Dr. Zavori Sándor, Náday Ferencz, Ivánfi Béla, Vadnay Karoly Felekine Munkácsy Flóra, Felek Miklós neveivel és dolgozataival találkozunk az albumban, melyben Zoltai Lajos hírlapírói elevenességgel rajzolja le előttünk Tetétlent a gróf kedvencz tartózkodási helyét, sok érdekes epizodot mondva el ottani életéből Boldizsar Kálmán pedig bármely historikusnak becsületére való gondossággal ösmerteti velünk a Zichy-család múltját és leszármazását. A festés kötetnek kiváló díszét képezi Munkácsy Mihály albumának egy kiszakított lapja, mely a lángszű festőt, mint gemális rajzoló tündeti fel előttünk. A nyomdai kiállítás szépsége minden kritikát elnémit s a kötet díszet több művészi kivitelű metszvény is emeli. Az ünnepelt nagy zeneirónak a kötethez fűzött »**Rákóczy**«-ja pedig egymagában nagyon megéri a könyv árul megszábot 2 frtot.

* **Miért van most hideg?** A világ összes meteorológusai a levegő kihidegülésének hosszú korszakát jósolják. Kétségtelen dolog, hogy földgömbünk felületén ismételt

igen jelentékeny égjai változások állottak be. A földtan azokon a vidékeken, melyek ma nagyon hidegek, igen gyakran találja oly növények és állatok maradványait, melyeknek lét-feltételei nagy hőmérsékletet követelnek. Másfelől ép oly bizonyos, hogy nagyon nehezen meghatározható, de még nem nagyon rég elmúlt időben az Alpesek jéghegyei elterültek egészen ama vidékekig, a hol ma München, Verona és Lyon városok emelkednek. Végül a történelmi idők óta Olaszország és Görögország ege melegebb lett, egyidejűleg pedig a Földközi tengernek afrikai partvidéke megszünt mérsékelt egáji lenni és mindinkább közeledik a sivatag száraz forróságához. A tudósok még nem találták meg a hőmérséklet e nagymérvű ingadozásának törvényeit, mindazonáltal sikerült oly fölfedezést tenniök, a mely hivatva van a klimatológia haladására mérvadó befolyást gyakorolni. Brökner hírneves berlini tudós a következő végeredményre jutott: a földi hőmérséklet nagy forradalmain kívül, melyeknek végbemenetele évszázadokat vesz igénybe, a föld felületén minden harminczöt évben ég-aljváltozás áll be, száraz és forró időszakra nedves és hideg következik és ezek az ingadozások csekély kivétellel körülbelül egyenlő időig tartanak, 1880. óta a jégkorszak mindinkább fejlődik s ennélfogva tehát a mai nemzedék már allandóan hidegebbre hajló időben fogja leélni életét.

* **A »Debreczeni Híradó«** ez heti lap legújabb száma a »Debreczen« részvénytársaság nyomdájából került ki. Egészen megifjult a lap az új nyomdában; kiállítása tetszetős, betűi könnyen olvashatók, nyomása tiszta. A »Debreczen« részvénytársaság nyomdáját kibővítette, nagyobb mennyiségű új betűkkel felszerelte s ma már e nyomdából kerül ki legtöbb s leg-zebben kiállított lap Debreczenben. Ugy a »Debreczen«-nek, mint a »Debreczeni Híradó«-nak nagy előnyére vált a nyomdaváltoztatás s olvasóink napról-napra meggyőződhetnek róla, hogy mily óriási különbség van a tavalyi és az idei »Debreczen« kiállítása közt.

* **Levelezők figyelmébe.** Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter intézkedése folytán keresztül meg gyorsabban juthat leveleikhez az ember, ha azokat nem a lakására, hanem a pályaudvarba címzetteti s oda érték kiküld. A miniszter ugyanis meghagyta a postai közegeknek, hogy a »Pályaudvar« jelzéssel ellátott leveleket külön kezeljék s az illető pályaudvarokon az oda szóló hírlapokat az atvevő postai közegek zárlaton kívül adják át, aki viszont a leveleket annak fogja kézhez adni, kik azokért ott a pályaudvarban és közvetlenül a vonat megérkezése után hozzajuk fordulnak. A mely levelet senkisen keresi, az rendszeres kezeléssel átadják az ottani pályaudvarra, esetleg városi postahivatalnak. Hogy valamely levélpostai küldemény ilyenképen kezeltsék, szükséges, hogy azt a feladó egyrészt teljesen berentesítse, másrészt könnyen fölismerhetővé tegye azáltal, hogy a címzettel (címszalag) homlokára szembetűnő betűkkel e szót »Pályaudvar« írja, vagy kinyomassa és ezt vörös íronnal többszörösen aláhúzza. Címzett dolga gondoskodni arról, hogy a levél atvételére valaki az illető pályaudvaron a vonat megérkezésekor jelentkezék. Pályaudvari levélért ép úgy, mint bármely más közönséges levélpostai küldeményért a posta szavatosságát nem vállal, sem a gyorsabb beérkezésért, sem a levél atvevőjének jogosultságáért. Ugyanezért ajánlott vagy expressz levelezés, avagy bármiféle másfajta könyvelt postaküldemény nem kezeltek pályaudvari levél módjára. Ezen intézkedés csak a belföldi forgalomban és azon vonatokra nézve érvényes, melyekkel mozgó vagy kalauzposta közlekedik.

* **Sétahangverseny.** Holnap d. u. 4 órakor a »Margit-fürdő« vendéglőjében a 39-ik gyalogezred zenekara sétahangversenyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Induló, Czapkától. 2. Csokonai nyitánya, Kéler Belától. 3. Keringő, Zichrentől. 4. Virágok követsége, dal Giesetől. 5. Egyveleg Verdi »Faulwetter« operájából. 6. Spanyol dal, Jungmanntól. 7. Lola Beeth, gavotte, Falltól. 8. Csevegés, Gillettől. 9. Egyveleg a »Tengeri rablók«-ból, Sulivantól.

* **Uj nyárilakok a nagyerdőn.** A városi tanács a napokban egy emeletes nyárilak építését kezdeti meg a régi csőszház háta megott. E nyárilak két rendbeli kényelmes lakást fog nyújtani. Egyik lesz az emeletben 3 lakoszobával, konyhával, cselédszobával, kamarával, a másik pedig a földszinten ugyanennyi szobával. Mint értesülünk, a város ezután több földszintes nyári lakot is fog építtetni, melyben egy-egy külön bejáratos szoba is kibérélhető lesz.

* **Az első felebbezést** ma terjeszti fel a debreczeni kir. törvényszék büntető osztálya a debreczeni királyi ítélő táblához, Kovács József és Sepsy Imre súlyos testi sértés büntetével vádolt b. sárándi lakosok ügyében a 3457/1891. B. számú irattárnoki jelentés alapján.

* **A városházi legénység ruházata.** Tudvalevőleg a városi tanács pályázatot hirdetett a hajduk, rendőrök, stb. ruházatának elkészítésére. Négy pályázat adatott be s a tegnapi szakértői szemle eredménye az lett, hogy Tóth Ferencz debreczeni kitűnő szabóra bízták a ruhák elkészítését. Tóth Ferencz nem csak kitűnő anyagot mutatott be, de tetemesen olcsóbb áron is vállalt, mert egyik pályázó 1930 frttal, a másik 4000 frttal, a harmadik pedig 2300 frttal drágábban készítette volna el a ruhákat.

* **Gyanus holttestek.** A b.-ujváros főszolgabírósgát táviratban értesítette Csege község előljáróságához, hogy ott meghalt Bana János gazdaember s hulláján erőszakos halál nyomai találtak. A vizsgálatot azonnal megindították. — Lapunkat arról értesítik, hogy Papp Szabolcs-megyei-község határában, Kis-Várda mellett egy ösmertelen férfi holttestét találtak, melyről az orvosi szakvélemény ezelőtt hat hónappal történt erőszakos halált állapított meg.

* **A közoktatási miniszter rendelete.** A közoktatásiügyi miniszter rendeletet intézett valamennyi törvényhatóság közigazgatási bizottságához, a községi iskolai tanítóválasztások vezetésére a törvényhatósági közigazgatási bizottságok által kiküldött elnökök szavazati jogának mi módon gyakorlása tárgyában. A miniszter értesíti a közigazgatási bizottságokat, hogy a törvény a községi iskolai tanítók (tanítónők) választásánál a választási jogot kizárólag az iskolaszék tagjainak adja meg s a közigazgatási bizottság kiküldöttje elnöki minőségében szavazati joggal nem bír; ha pedig a kiküldött választási elnök egyszerűsmind iskolaszéki tag, akkor csakis ezen utóbbi minőségében öt kétségtelenül megillető szavazati jogot gyakorolhatja; ily esetben is tehát csak egy szavazatot lehet. A midőn a tanítói választásnál a jelöltek egyenlő számú szavazatot nyertek, a választás eredménye nem az elnök döntő szavazatától függ, mert ilyenkor az elnök nem bír, hanem a két legtöbb szavazatot nyert egyén között azonnal újabb választásnak van helye és ha ezen választásnál is egyenlő szavazatot nyernének, úgy az elnök által kihuzott sors dönt a választás fölött. Azon esetben, mikor a községi iskolai tanítói választás vezetésére kiküldött elnök egyszerűsmind a közigazgatási bizottság tagja, ugyanaz a választás jóváhagyásához szükséges közigazgatási bizottsági határozat hozatalában résztvehet, ha a választáson iskolaszéki tag minőségében nem szavazott és feltéve, hogy csak a választás ténye igényel tárgyalást, nem pedig a választás lefolyásának szabályosságát jön szóba. Más szempont alá esik azonban az ha a választási elnök, mint iskolaszéki tag szavazati jogával élt, mert ily esetben az illető tanítói választásnak közigazgatási bizottsági tárgyalásában nem vehet részt, valamint nem vehet részt a közig. bizottság tárgyalásában akkor sem, ha a választás lefolyásának szabályossága kerülne eldöntés alá, miután azon közig. bizottsági tag, kinek a bizottság megbízásából tagsági minőségben teljesített eljárása felülbiráltatik, saját tényének helyességében vagy helytelenítésében nem dönthet.

A közig. államosítása. A képviselőházi közigazgatási bizottságának tegnapi ülésén kimondott, hogy tisztviselő a maga járásában nemcsak képviselő nem lehet, de ha meg is választatnék a nélkül, hogy jelölt lett volna, a választás érvénytelen. Kimondott, hogy a tisztviselők áthelyezése csak a koronához való felterjesztés alakjában történhetik; függőben hagyatván az a kérdés, hogy a szolgabíró is kiterjesztessék-e ez? Igen fontos az is, hogy a főispánra ugyanazon kvalifikációt mondják ki, mint az alispánra. Erre nézve az indítványt Apponyi tette és Szapáry miniszterelnök e kérdés eldöntését a kiküldendő hetes bizottsághoz kérte utasítani. Gróf Szapáry miniszterelnök azon indítványt, mely szerint a főispán ne köteleztessék a székhelyen lakni, a maga részéről nem fogadta el. A 15. §. után a tisztviselőknél a képviselőválasztási mozgalmakban való részvételt illetőleg, Gullner és Dárday új-ét szövegeztek; a miniszterelnök kijelenté, hogy e két indítvány figyelembe vételével legközelebb új szakasz szövegét fogja a bizottság elé terjeszteni.

*** Hangverseny.** Zamara Tereza, a híres hárfaművész, magyarországi körútján Debreczenben is szándékozik egy hangversenyt adni e hó folyamán. Kiséretében lesznek még Huber Olga zongora-művész, ki a múlt hónapban Bécsben nagy tetszés mellett hangversenyezett és Schmidler Richard, ki a külföldön, mint hangverseny-énekes (bariton) a legjobb hírnévre örvend. A pedál-hárfa oly hangszer, melyet ritkán lehet hallani és Zamara Tereza e ritka hangszerrel oly virtuozitással kezel, hogy nagy érdeklődéssel nézünk e hangverseny elé, melynek műsorát később közöljük.

*** Lóverseny.** Belépti jegyek a folyó hó 18-án (szombat) és 19-én (vasárnap) Debreczenben tartandó lóversenyekre Szent-Királyi Tivadar ur díszműi kereskedésében (város-háza alatt) a mai naptól kezdve előjegyezhetők. Tájékoztató a tribün tervrajza ugyanott megtekinthető.

*** Esküvő.** Szabó Sándor helybeli tőrekvő fiatal tímármester, csütörtökön esküdött örök hűséget Ury Juliánának, Ury Mihály, lapunk régi kihordója szép és kedves leányának. Az esküvőt a völgyény lakásán gazdag lakoma követte s az ifjú pár boldogságáért Kósa Barna, lapunk szerkesztője emelt poharat. Vacsora után táncz következett s a nagyszámú vendégsereg vidám hegedűszó mellett reggelig maradt együtt. Hosszantartó boldogságot kívánunk az ifjú párnak tiszta szerelemből kötött frigyére!

*** Ellinger Ilona Kassán.** Jó szövegűt velünk tenni l. olvasóinknak, ha olykor megemlékezünk azokról, kik az elmúlt színdény alatt színházlátogató közönségünknek kedvencei voltak. A »Kassai szemle« ápr. 1. számában olvassuk a következőket: »husvét vasárnapján Rátkai »Árvalányhaj« népszínművében lépett föl itt először Ellinger Ilona, az új primadonna, a ki bájos megjelenésével, élénk játékaival, behízelgő beszédhangjával és üdén esengő sopranájával, egy pillanat alatt meghódította ezt a mi tartózkodó közönségünket, s hogy a neki nyújtott lelkes taps és elismerés igazolt volt, láttuk a második estén »Nani«-ban, a hol nagyobb alkalma volt jlességét igazolni. Örömmel fogadjuk ez aquiziciót. — Azt elhiszük a kassaiaknak, mert hiszen megemlégeti őt még a debreczeni direktor is elgyszer, el sem tudjuk képzelni, hogy kit fog arra a szerepkörre szerződteni — no de majd elvált.

*** Szoboszlói hírek.** Lapunk szoboszlói levelezője következőket írja: Itteni egyik tekintélyes ügyvédnek, M. nek atyja, a ki 70 éves volt, felakasztotta magát, mivel betegségének kínjait már nem tudta tűrni. — Tóth Teréz 18 éves szép leány a temetőben, edes anyja sírján gyufa oldatot ivott, szerelmi bánatában. — A szoboszlói egyház a várostól iskola építési czélokra 300 hold földet kért a legelőkből; a vasárnapi városi közgyűlés fog ezen ügyben határozni.

*** Szabad-e a kereskedőknek és szatócsoknak bort- és sört kimérni? E kérdésre, egy felmerült eset alkalmából a pénzügyminiszter következőleg válaszol: Kijelentem, hogy miután a bornak és sörnek poharanként és utczán át nyílt edényekben való kiszolgáltatásának a kereskedők és szatócsok részére való általános engedélyezése, a korcsmáros iparnak megkárosítására vezetne, de oly kivételes kedvezményben a kereskedők és szatócsok a regálegj megváltását megelőző gyakorlat és az akkor érvényben állott szabályok szerint sem részesültek és így a közérkölciségi és közrendészeti szempontból a belügyminiszter ural egyetértőleg jelenleg nem engedhetem meg, hogy a 44493—90. sz. körrendelet kitágításával a kereskedők és szatócsok bort és sört általánosan árusíthassanak. Minthogy azonban az 1889. évi 33550. sz. körrendelet 3. §. értelmében az oly kereskedők és szatócsok, kik városokban 1888. nov. 1. előtt egyszerűs-mindenkorra teljesített fizetés által egész életükre megszerezték az engedélyt arra, hogy fizletükben bizonyos szesz italokat nyílt edényekben is kiszolgálhassanak, kérésükre e jog gyakorlatában meghagyhatók, nincs az ellen kifogásom, hogy az ily beigazolt régi jogon engedéllyel bíró kereskedők és szatócsok bornak és sörnek poharanként és utczán át való elárusításra engedélyüket továbbra is megtarthassák, illetőleg, hogy az engedély megadassék nekik.**

*** Tartalékos katonák behívása.** A debreczeni illetőségű tartalékos katonák május hó 4-ére 13 napi fegyver-gyakorlatra behívottnak. A katonai ügyosztály meg kezdte a meghívók szétküldését.

*** Lelkészválasztás.** A darvasi ev. ref. egyház lelkeszévé nagy lelkesedéssel Hager Miklós gyúgi lelkészt választotta meg, főiskolánk egykori jeles tanítványát.

*** Mészárszékek vizsgálata.** Bockó Sámuel főkapitány rendeletére a vásárbírószék tegnapi megvizsgálta a debreczeni mészárszékeket s mindenikben példás rendet és tisztaságot talált.

*** A tüzelőfa-vágatás befejeztetett a Guton s a nagy erdőn a raktározását is befejezték.**

*** A házasság reformja. Indiában** reformálni akarják a házasságot s az ellen napirenden vannak a legvesesebb tünetetek. Kalkuttából jelentik, hogy az eddigi tünetetek között a legzajosabb a múlt napokban folyt le s mintegy 200,000 indus vett benne részt. A tünetek között nagy számmal voltak az intelligens-elemek is: kereskedők, ügyvédek, tanárok, orvosok és diákok, míg a hindu-asszonyok azzal járultak hozzá a tünettészhez, hogy odahaza a legszigorubb büjtött tartottak. 300 brahma végezte a tünettel kapcsolatban tartott istentiszteletet, 10,000 inádságot mondtak el a vallás védelmére, ezrek és ezrek énekelték a himnuszokat, veitöröző kiabálás, sivitás töltötte be a levegőt, s a tünetes azt a benyomást keltette a nezében, hogy az egész tömeget örület szállotta meg. Nem egy hindu kinos rángatózás fogott el, míg másoknak valósággal habzott a szájuk. Egy hindu életét is áldozatul akarta adni, társai azonban megakadályozták a fanatikus ember önfeláldozását.

*** Egy szerb rablóvezér vége.** Belgrádból írják, hogy ismét sikerült egy közveszélyes és különösen vadállati kegyetlenkedéseiről híres rablót, Uzića erdősegeiből, ártalmatlanná tenni. A rabló neve Boskovics Cedomil és még alig húz éves fiatal ember, a ki oktatását a hírhedt Josavac rablóvezértől nyerte és ép úgy mint mestere, a csendőrök elleni küzdelemben esett el. A fiatal rabló fejére 2400 dinar jutalom volt kifizetve. Az összeget a napokban osztották ki azok között a kik a rabló ártalmatlanná tételében részt vettek. Sőt az uzićai prefektust ez alkalommal a Takowa-rend tisztj keresztyével is kifizették. Ama csendőrök, a kik a rabló elleni harcban részt vettek, szintén részesültek kifizetésben.

*** A honvédelmi miniszter** rendeletet bocsátott ki valamennyi vármegye közönségéhez, melyben különösen a járási tisztviselőket utasítatni rendeli, hogy ugy a tartalékosoknak, mint a póttartalékosoknak behívása és a behívó jegyek kézbesítése körül a szabályok értelmében a leggyorsabban intézkedjenek, valamint a behívott tartalékosok és póttartalékosok részéről a fegyvergyakorlatokra vonatkozólag előterjesztett kérelmeket illetőleg folyamódványokat és ezekkel kapcsolatos ügyeket a tárgy sürgős voltánál fogva mindenkor azonnal és soron kívül elintézni ismerjék kötelességüknek. Ennek kapcsán a miniszter közönségre teszi a közös hadügyminiszter által a katonai hatóságok és parancsnokságokhoz legújabb kibocsátott rendelkezések közül azokat a melyek a közigazgatási hatóságok és az érdekelt nagyközönség, illetőleg tartalékosok és póttartalékosok számára is általában szükséges tudnivalót képeznek.

* Apróságok.

A husfogyasztási szövetkezet helyett sokkal célravezetőbb volna egy hus nem fogyasztó titkos társulatot alakítani, melyek tagjai köteleznék magukat a hét bizonyos napjain hus nem hozatni; ez könnyebben kivihető, s hamarabb észretérené a mészárosokat.

— Kedves bácsi, adjon valami jó tanácsot az udvarlóm itt hagyott, mit csináljak?

— Mondjad csak, Milikém, nem voltál nagyon hideg hozzá?

— Dehogy voltam, ugy szerettem majd megettem.

— Akkor bizonyosan azért ijedt meg.

— Hova, édes Pampoló ur ilyen ünnepelesen kiöltözködve?

— Megyek egy kis ünnepi kölesönt kéri-teni, ugy kérem....

— Ajánlom magamat, nagyon sietek!

*** Gőzkazán-tulajdonosok figyelmebe.** A nagyméltóságú m. kir. kereskedelem-ügyi miniszteriumnak 12576/1891. III. sz. alatt kelt rendelete folytán, a városunk területén lakó gőzkazán tulajdonosok felhivatnak, hogy gőzkazánjaik helyváltoztatását az államépítészeti hivatalnak mindig s idejekorán hozzájárulással, mert ellenesethen az esetleg szükséges költszemenle saját költségükön fog eszközöltetni. Debreczen 1891. ápril 1. Debreczen szab. kir. város rendőr-főkapitánysága.

*** Ö. T. Csapó Ferencz** építőmester úr a debreczeni tüzoltó-egyletnek 25 forinttal alapító tagja lett, egyszermind ezen egylet zene-kari pénztárát 25 forint adományban részastette, mely nemesszivű adományaiért az egylet nevében hálás köszönetemet nyilvánítom Debreczen, 1891. ápril 4. Tikos István egyleti pénztárnok.

*** Elismerés Zivuskáné urhölgynek.** Leghálásabb köszönetünket fejezzük ki özv. Zivuska Ferencz né nagyságának azon buzgó fáradozásaiért, melylyel a Zichy-jubileumon rendezett hangversenyre minket kitünően betanított, a kik a női karban, szerepeltünk. A hat debreczeni műkedvelő és a zenede növendékei nevében Erdőss Matild.

*** Nyilvános köszönet.** Lőfkovits Arthur ur, közelebb egy a helybeli kir. járás-bírószék előtt folyt peres ügyben részere megittelt 5 frt tanudiját a helybeli jótékony nőegylet javára volt szives felajánlani. — Midőn ez összegnek illetékes helyről átvételét e helyen is van szerencsém elismerni; egyuttal a szives adományozónak egyletünk iránt mutatott eme figyelméért őszinte köszönetemet nyilvánítom. Debreczen, 1891. apr. 2. Györry Elek nőegyleti pénztárnok.

ELADÓ.

A Huszár Károly-féle összes berendezés, ugy a felszerelések egészben vagy részletezve eladók.

TÖRVÉNYSZÉK

Királyi kegyelem. A komáromi törvényszék Pöcze János csavargót, rablógyilkosság bűntette miatt kötél általi halálra ítélte. Ez ítéletet úgy a királyi tábla, mint a kuria helybenhagyta. A király a halálos ítéletet életfogytiglan tartó börtönbüntetésre változtatta.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde. Április 4-én. Buza tavaszra 883 pénz, 885 áru, máj.—jun. 873 pénz, 875 áru, őszre 836 pénz, 838 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 661 pénz, 663 áru. Zab tavaszra 719 pénz, 721 áru, őszre 631 pénz, 633 áru. Káposztarepeze aug.—szept. 1535 pénz, 1545 áru.

Kőhányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

április 2.

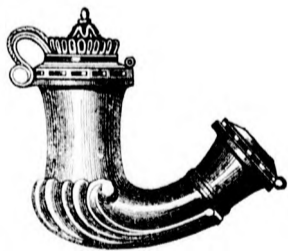
a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Óreg nehéz (páronként 300—400 kg-ron felüli súlyban) 47.—48.—. Óreg közép (páronként 300—400 kg-ron felüli súlyban) ——. 3. Fialat nehéz (páronként 320 kg-ron felüli súlyban) 49.—49.50 4. Fialat közép (páronként 251—320 kg-ron felüli súlyban) 48.—49.—. 5. Fialat könnyű (páronként 250 kg-ig terjedő súlyban) 48.—49.—. II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) ——. 7. Közép (páronként 220—280 kg-ron felüli súlyban) 48.—49.—. 8. Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 4.—7.—. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 kg-ron felüli súlyban) 48.—49.—. 10. Közép (páronként 220—260 kg-ron felüli súlyban) 48.—49.—. 11. Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 48.—48.50 Sertés létszám: márcz. 31. napján volt készlet 116.348 darab. A hízott sertés üzletirányzata: Könnyű áru keresett. Hízalni való sertés ——. malacz (4—11 hónapos korban, felhajtott) —).

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő.
Dr. Bakonyi Samu, főmunkatárs.

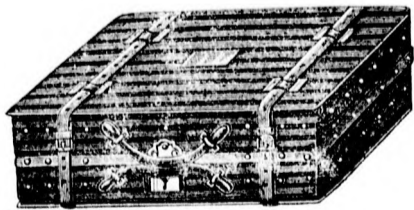
Eladó

a k á c z - t ü z i f a .

Értekezhetni: **Engeszer Józseffel**
Szt. Anna-utca 2266. sz. alatt (Márton László ur házában.)

Adler-féle tajtekipák gyári raktára.

Mindenféle **utazási- és toilette-czikk**ek legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műiparuk raktárában

Debreczen, városház épületében

BAUER és TÁRSA

gazdasági gépcsarnok

GÉPMŰHELY és IRODA

DEBRECZEN,

N.-Péterfia-utca 853. szám, helyi vasút megálló helye és telephon összeköttetés, május 1-től Péterfia-tér 871 szám, saját ház.

Ajánl Clayton és Schuttleworth féle, eredeti *Universal-Drill* és ujonnan javított *Junior-Drill*

sorbavető gépeket,

szorbavető gépeket,

Sack-rendszerű általános

ACZÉL-EKÉKET

mélyítő-ekéket önkormányzóval, Clayton és Schuttleworth-féle, valamint Schlick-féle

eredeti

két barázdás ekéket,

vasboronát, Papp-féle tengeri lókapát sht. aczéldobsíneket, lokomobílesöveket, manométereket és más géprészeket a legjutányosabb árak mellett.

Gépműhelyében mindennemű gépek javítását, kazánkovács- és vasesztergályos munkát szakszerűen, gyorsan és jutányossn teljesít.

92. 18—8.

Teljes tisztelettel

BAUER ÉS TÁRSA

Gyenes Lajos

NŐI SIVAT RAKTÁRA

Debreczen, főtér városház épület.

Nagy választékban található raktáronon:

Női ruhaszövetek és diszítések,
MOSO TOILETEK és ATNOK,

NAPERNYŐK,

fehér, színes himző- és kötő-pamutok,

150. CSIPKE FÜGGÖNYÖK. 50—4.

Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Női ruhák elkészíttetését, saját szöveleimből mérték után elvállalok.

Hirdetés.

A tavaszi idényre nagy mennyiségben vásárolt

NŐI RUHASZÖVETEK

hozzávaló legújabb diszek már raktárunkra érkeztek s azokat ujonnan megnagyobbított üzlethelyiségünkben igen jutányos áron árulsuk el.

Az idén igen nagy választékban hoztunk

149. **napernyőket**

feltűnő olesó árakhoz.

18.

Szabó Lajos fiai.

639
1891

Arverési hirdetményi kivonat.

A p.-ladányi kir. járásbírószág mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatóan A. és Nagy-László végrehajtást szenvedő elleni 25/53 sz. tőkekövetelés és járuléki iranti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényseok (a p.-ladányi kir. bírószág) területén levő nád-udvari 1730. sz. tkvi A. 1 sor 23 hrsz. ingatlanságot Ács Nagy László illető részére az arverést 832 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanság az 1891 evi június hó 27-ik napján d. e. 9 órakor közszé háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 83 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-en 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A p.-ladányi kir. bírószág mint tkvi hatóságnál 1891. 27-en.

László,
kir. albiré.

Vetni való Bükköny,
arankamentes luczerna, löhere,
óriási répa, muhar, zab és rozsnok
magvakat.

Piros belül narancsot,

= olajba tört festékeket, =

gyorsan száradó padló-fénymázt
és mindenféle fűszert,

átköltözködés miatt,
leszállított ár mellett

133. ajánl 20—4.

KOHN HENRIK

fűszer kereskedése.

Főüzlet (április hó végétől kis-piac,
Rózsater 12.) Stahl-ház.

Kiadó.

Egy jó forgalmu bormérő helyiség
5 szoba, konyha, amara május
1-től fogva **kiadó.k.**

Értekezhetni a tulajdonossal, homok-
kert-sor, 3500 szám alatt.

Lakás

berendezésekhez
teljes választku raktár

szőnyeg, butorszövet,
függöny

91. 52—15

ágyasztaltakarókban
Kunz József és Társa cégénél

kistemplom bazar.

Eladó ház, tanya és kaszáló.

A Bacsonyi Péter-féle 1847. sorsz. kádas-utcai ház ondódi tanyával, — az Ebesen 10 nyilas gazdasági épületekkel ellátott tanya föld, — a Paczon 4 régi boglya kaszáló minden órán eladó.

Értekezhetni késes-utca 3525. sz. alatt Jobbágy Gábor megbizotnál.

Mélyen leszállított árak

Finom műtárgyak, czélszerű iparcikkek.

Nagy választék minden bel- és külföldi bronce-, vas-, porcellán-, fayence-, üveg- és fa-diszmi árukban.

Tartós bőrárak és szabadalmazott álló és függő lámpák gyári főraktára.

Testory

132. 10—6.

Budapesten, csak IV. váci utca 24. a Nagy Kristóffal szemben.

Kényelmes lakás.

Széchenyi-utca 1766. számú ház emeleti lakosztálya folyó év május 1-től kezdve kiadó. 163. 6—2.

COGNAC

Keglevich István gróf promontóri gyárából, mely minden bel- és külföldi kiállításon csakis a legmagasabb kitüntetést, a diszoklevelet nyerte, kiváló minősége következtében nem csupán élelmi-szerű szolgálat, hanem orvosi tekintélyek által emésztési hiányok, mell-tüdő- stb. betegségek ellen ajánlva, a legjobb hatással használtatik.

Eredeti palaczköltéseink

mindenütt kaphatók.

A Keglevich István gróf-féle cognacgyár

igazgatósága

Budapesten.

NAGY KÉPES
ÁRJEGLYZÉK
INGYEN ÉS BÉRMENTVE
16—11.
34.

STERNBERG ÁRMIN
Budapest, VII. Kerepesi-ut 36.

Saját készítményű, mindennemű
YONOS, VERŐS, FA- és BEZ FUVÓ.
HANGSZEREK és azok alkatrészei.
Mindennemű hangszerek és zenélő-
művek JAVÍTÁSA és KIHANGOLÁSA
szakszerű pontossággal eszközöltetik.

HARMONIKÁRÓL
külön árjegyzék
kérendő.

TÓTH GYULA

ELŐBB

TÓTH LAJOS és TÁRSA

vaskereskedés Debreczen, főpiacz városház sarkán.

Ajánl:

Gazdáknak

mezőgazdasági eszközöket,

GAZDASSZONYOKNAK

konyha felszereléseket,

Iparosoknak

minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb acél szerszámokat utóbbiakért minden darab jótállás mellett.

Épület-vállalkozóknak

mindenfélé vasalásokat vasban és rézben a legszolidabb készítményekben.

Legjutányosabb árak.

148. 100—15.

„KEGYELET“

TEMETKEZÉSI INTÉZET

DEBRECZENBEN,
Miklós-utca sarkán, a megyeházzal szemben.

Azon nagymérvű kegyes pártfogás és támogatás, melyben engem a nagyérdemű gyászoló közönség szíves volt huzamos időn át folytonosan részesíteni, valamint előnyös fizleti összeköttetésekkel fogva oly kedvező helyzetbe jutottam, hogy a gyászoló feleknek egy a legszerényebb, mint a legnagyobb igényeihez mérten a temetésekhez szükséges cikkeket **rendkívül lezállított árban szolgálhatom.** Hogy erről a nagyérdemű közönséget meggyőzzem, bátor vagyok az általam felállított különböző osztályú temetések áráról szóló és minden nagyságu temetést részletesen kitüntető árakról összeállított **árjegyzéket** tiszteletteljesen bemutatni és pedig:

Nagy raktár ércz- és művirág koszorúban.
 Legelősebb érczkoporsók 5 frttól 28-ig. Minden színű bársony vagy atlaszszal bevont koporsók, gyermekek részére 10 frttól 25-ig, felnőttek részére 25 frttól.

Betűsorozat	A koporsó hossza szélessége	O s z t á l y															
		X.		IX.		VIII.		VII.		VI.		V.		IV.		III.	
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
A	90	2	30	2	40	2	90	3	70	5	—	7	10	9	30	27	—
B	70	2	60	2	80	3	10	3	90	5	30	8	50	11	—	29	—
C	80	—	10	3	20	3	30	4	20	6	30	8	80	13	—	33	—
D	90	3	20	3	40	3	60	4	70	7	—	9	40	15	50	37	—
E	100	3	40	3	80	4	10	5	40	8	70	10	20	17	—	42	—
F	110	3	60	4	20	4	60	6	90	10	20	12	30	19	—	47	—
G	120	3	80	4	60	5	60	7	60	10	70	13	30	21	—	53	—
H	130	4	—	5	—	6	10	8	50	12	90	14	80	24	—	62	—
I	140	4	10	5	50	6	80	9	50	14	50	16	50	26	—	65	—
K	150	4	15	6	—	7	90	11	40	16	—	18	70	29	—	71	—
L	160	4	20	6	50	9	—	12	40	18	—	20	40	31	—	78	—
M	170	4	25	7	50	10	10	13	80	20	50	23	96	34	—	82	—
N	180	4	30	7	80	11	—	15	—	23	—	27	—	40	—	85	—
O	190	4	35	8	50	12	—	17	—	24	—	31	30	41	—	90	—
P	200	4	40	9	50	14	—	19	—	24	50	33	50	44	—	98	—
R	210	4	50	10	—	16	—	20	—	25	—	36	—	46	—	110	—

Vidéki megrendeléseknél a sorozat 8 osztály jelölendő.
 Sima házas koporsók, minden színben, felnőttek részére 5 frttól kezdve. Ércz atlasz koporsók, gyermekek részére 3 forinrtól 12-ig, felnőttek részére 12 forinrtól.

Tájékoztatóul bátor vagyok a n. é. közönség figyelmét még a következőkre tisztelettel felhívni. A nagyérdemű közönség bizonyára többször volt szemtanúja olyan eseteknek, a midőn embertársaink nem önhibájuk, hanem a sors mostoha végzete folytán jutottak nyomorba s mindenkitől elhagyatva haláluk után senki által sem kísérve, talyigán hurczoltattak ki. — Hogy ily eseteknek eleje vételessék, felállítottam egy temetési osztályt, a mely például a fentjelzett O sorozat X osztálya szerint egy felnőtt egyén eltakarítását

egy 2 lovas kocsival együtt 4 forint 35 krajczárban

tünteti ki, mely osztályba egy koporsó, párna, ruha, sirás és 4 deák, vagy más felekezeteknél a legegyszerűbb szertartás beleértendő, megjegyzendő azonban, miszerint az X. osztályú temetések bármely sorozatának kiszolgálását minden egyes alkalomkor csakis egy a hatóság vagy bármely testület által kiállított szegénységi bizonyítvány alapján eszközölöm. De kiterjed figyelmem oly embertársaimra is, kik anyagi helyzetüknél fogva költségesebb temetést nem rendelhetnek meg, ezek részére a IX-ik osztályt állítottam fel, mely az O sorozat szerint egy felnőtt egyén részére csak

8 frt 50 kr-ba kerül gyászkoocsival együtt.

Továbbá vagyok bátor a n. é. közönséget azon körülmény figyelembe vételére is felkérni, miszerint minden más osztályú temetésekénél és egy bizonyos összegig rugó vásárlásoknál a gyászkoocsit ingyen szolgálom ki és pedig oly formán, hogy

a VIII-ik osztálynál már 10 frtig,	az V-ik osztálynál már 30 frtig,
a VII-ik „ „ „ 15 „	a IV-ik „ „ 40 „
a VI-ik „ „ „ 20 „	a III-ik „ „ 50 frtig terjedő vásárlásnál lesz a

gyászkoocsi előállítva.

Megemlíteni kívánom, miszerint a IX-ik osztálytól lefelé a IV-ig, minden osztályhoz egy koporsó, szemfedél, lepedő párna, ruha, harisnya, sapka vagy fejdísz és az osztálynak megfelelő szobadiszítések beleértendők.

A III-ik osztályhoz a fentemlítettéken kívül még **100 gyászlap és egy külső koporsó lesz kiszolgáltatva**, amennyiben a III-ik osztályhoz már vagy egy ércz, vagy bármilyen színű bársony vagy atlaszszal bevont koporsót szolgálok ki.

Ezen osztályokon kívül még egy II-ik és I-ső, valamint egész dísztemetések is eszközöltetnek, melyeket azonban terjedelmes körülírás és nagyobb költség kimelés tekintetéből kénytelen vagyok e helyen kihagyni, azonban bárki a nyomtatott és minden egyes osztályhoz tartozó szobadiszítést és ravatalozást határozottan kitüntető rajzokat üzletemben bármely perczben megtekintheti.

A midőn a nagyérdemű közönségnek irányomban tanúsított eddigi b. pártfogását megköszönöm, vagyok bátor azon alázatos kérelemmel a n. é. közönséghez fordulni, miszerint becses bizalmába továbbra is megtartani kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel :

Fischer János.